

УДК 016:929(477.44)

DOI: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2023-18-10-32>

**PERSONAL ELECTRONIC BIBLIOGRAPHY VINNYTSIA
REGIONAL UNIVERSAL SCIENTIFIC LIBRARY NAMED
AFTER VALENTYN OTAMANOVSKYI AS SOURCE FOR
STUDYING THE LIFE ACTIVITIES OF WELL-KNOWN
FIGURES**

**ПЕРСОНАЛЬНА ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОГРАФІЯ
ВОУНБ ІМ. В. ОТАМАНОВСЬКОГО ЯК ДЖЕРЕЛО ДЛЯ
ВИВЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗНАНИХ ДІЯЧІВ**

Оксана Антонюк,
Аспірантка Національної

бібліотеки України

ім. В.І. Вернадського,

E-mail:

sanavinkray@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-0964-4980>

*Голосіївський просп., 3, Київ,
Україна, 03039*

Oksana Antonyuk,

Postgraduate

*student, V.I. Vernadskyi National
Library of Ukraine,*

E-mail:

sanavinkray@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0964-4980>

*Kyiv, 3, Holiivskyi Ave.,
Ukraine, 03039*

ABSTRACT

The article analyzes and characterizes the content of personal bibliographic manuals presented on the website of the Vinnytsia Regional Universal Scientific Library named after Valentyn Otamanovskiy in the electronic library in the «Library Publications» section for the period from 2008 to 2022. The advantages of creating electronic bibliographic manuals are also outlined, which are aimed at reproducing the life and activities of prominent Ukrainian figures and are an important source in the system of personality research. It was found that at the current stage, the priority direction is the use of modern information

technologies, with the extension of the service, which will make it possible to more quickly provide Internet users with full-text information resources. Scientific novelty. An important place in the creation of electronic bibliographic products is occupied by the preparation of a personal bibliography. They reflect the institution's scientific and creative output over a certain period, and popularize well-known regional figures. That is why, in recent years, this area of activity of libraries has attracted considerable attention of many researchers. Conclusions. There have been made the recommendations for optimizing the information and bibliographic provision of biographical studies of prominent figures of the region. It is also recommended to prepare electronic personal bibliographic manuals for the future, by searching and selecting figures that left a noticeable mark in the history of the development of Ukrainian society and Vinnytsia particularly.

Keywords: *electronic bibliographic manuals, electronic library, website.*

Постановка проблеми. Зі стрімким поширенням електронних інформаційних технологій, інформатизацією суспільства затребуваність бібліотек у забезпеченні інформаційних потреб користувачів все більше зростає. На сьогодні розвиток бібліотеки визначається інформатизацією усіх бібліотечних процесів, а саме у використанні електронних носіїв для формування та збереження інформаційних ресурсів та забезпечення їх загальної доступності за допомогою глобальних інформаційних мереж.

Персональні бібліографічні покажчики є джерельною базою для вивчення постатей з різних галузей знань та вагомим внеском у персональну національну біобібліографію. Персональні та біобібліографічні посібники складають найбільш освоєну бібліотеками групу краєзнавчих покажчиків. Здебільшого вони присвячені видатним землякам – діячам науки, культури, літератури, дослідникам краю, які живуть й працюють в регіоні, або пов'язані з краєм творчістю, місцем

народження, тимчасовим перебуванням та об'єднуються в серії «Наші видатні земляки», «Письменники Вінниччини», «Творчі імена Вінниччини», «Діячі культури і мистецтв краю», «Охорона здоров'я Вінниччини в особах» тощо.

На сьогодні у наукових колах фахівців ведуться дискусії щодо використання понять «біобібліографія» та «персональна бібліографія», проведене дослідження не претендує на повноту розкриття цієї проблеми, а є лише спробою проаналізувати досвід створення персональної електронної бібліографії у ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій.

Історіографія проблематики представлена рядом досліджень українських вчених: В. Попика, Є. Валуєвої, О. Веремчук, В. Кононенко, О. Кордюкова, С. Ляшко, С. Мішук, І. Стамбола, Н. Філіппової, Г. Швецової-Водки, А. Шумілової, О. Яценко. У колективній монографії, підготовленої науковцями Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, аналізується історичний досвід розвитку біографічних досліджень в Україні та формуванню їх сучасної дослідницької парадигми; висвітлюється питання функціонування біографічного знання в українському суспільстві; окреслено проблеми та перспективні завдання діяльності бібліотек як провідних центрів інтеграції, опрацювання й поширення друкованих та електронних ресурсів біографічної та біобібліографічної інформації (Історична біографіка в Україні: проблеми, завдання і перспективи розвитку досліджень, видавничої та інформаційної роботи, 2019). Науковці О. Веремчук та О. Матвійчук акцентували увагу на біобібліографічних показниках, які спрямовані на відтворення життя і діяльності видатних українських діячів та їх ролі як достовірного джерела історико-біографічних досліджень (Веремчук, Матвійчук, 2020: 90–101). Об'єктом досліджень О. Яценко є розвиток української персональної бібліографії як складової біобібліографії, особливості структури персональних

бібліографічних покажчиків (Яценко, 2011: 461–475). Однак наведені дослідження не відображали аналізу регіональної електронної бібліографії, а саме персональні та біобібліографічні посібники, чим і зумовлена особлива увага автора до даного питання.

Метою статті є висвітлення ролі та значення електронних персональних, біобібліографічних посібників як джерела для вивчення життєдіяльності знаних діячів за зазначений період представлених на вебсайті ВОУНБ.

Методологія дослідження. Під час розгляду бібліографічних посібників на наявність матеріалів з означеної тематики застосовано загальні методи наукового дослідження – аналіз, синтез, порівняння. Для характеристики покажчиків, як історико-бібліографічних джерел, використано принципи історизму, об'єктивності, системності і всебічності.

Хронологічні межі дослідження охоплюють 2008 – 2022 рр., що сповнені важливими змінами та підходами до випуску бібліографічної продукції, зокрема персональної. Починаючи із 2008 р. спектр біобібліографічної продукції розширюється. Поряд із традиційними випусками персональних покажчиків, виходять й електронні, поглиблюється її змістова частина. Ця сучасна форма біобібліографії, окрім основних розділів (біографії, переліку праць й списку джерел про особу), біографічний нарис (стаття), що містить оцінку діяльності та вклад особи до культурної спадщини, вміщує повні авторські тексти, передруки статей, ілюстративні та мультимедійні матеріали.

Виклад основного матеріалу. У контексті подальшого розвитку історичної біографії в Україні створення, збереження та поширення інформації про наявні біобібліографічні ресурси є одним з актуальних завдань бібліотеки. Завдяки новітнім засобам покращується інтенсифікація пошуку біобібліографічної інформації. Представлення інформації у персональних бібліографічних покажчиках динамічно змінюється та наповнюються матеріали про наукову,

літературну, культурну діяльність вченого, письменника, історичного діяча сприяли. Відповідно з'являється можливість детальніше аналізувати інформацію про внесок особи у розвиток науки, літератури, культури тощо.

Аналіз бібліографічної діяльності ВОУНБ ім. В. Отамановського засвідчує значну перевагу літературної бібліографії, зокрема й електронних персональних бібліографічних покажчиків, які вийшли у серії «Наші видатні земляки». У 2008 р. підготовлено бібліографічний покажчик «Марко Вовчок. Життя і творчість», який присвячений 175 роковинам від дня народження української письменниці Марка Вовчка – Марії Олександрівни Вілінської. Це друге, перероблене і доповнене видання бібліографічного покажчика «Марко Вовчок і Вінниччина» (1983) (Марко Вовчок. Життя і творчість (1833–1907), 2008). У ньому зібрано та висвітлено дослідження багатогранної творчості письменниці в прижиттєвій літературній критиці, критиці ХХ століття, видання її творів, публікації, погляди сучасних літературознавців, акцентовано увагу на зв'язках пов'язаних із Вінниччиною, зокрема з Немирівщиною. Групування матеріалів здійснено за розділами: Твори Марка Вовчка; Література про життя і творчість Марка Вовчка; Марко Вовчок в художній літературі; Довідкові та бібліографічні матеріали про Марка Вовчка; Електронні ресурси. Текстова частина складається складником від упорядників та вступною статтею професора ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського Б.В. Хоменка «Зоря, що зійшла на Поділлі». Третє, перероблене і доповнене видання «Марко Вовчок і Вінниччина» (укладач Г. М. Авраменко) (Марко Вовчок. Життя і творчість (22.12.1833 –10.08.1907), 2013) підготовлене до 180-річчя від дня народження української письменниці вирізняється доповненими матеріалами, що друкувалися за п'ять років та новими розділами: «Вшанування пам'яті Марка Вовчка», «Довідкові та бібліографічні матеріали про Марка Вовчка».

Серед видатних імен української літератури, почесне місце займає Степан Васильович Руданський, поет-лірик, гуморист і сатирик, перекладач і фольклорист, який черпав духовну наснагу з чистих джерел народного життя й народної поезії, що й до сьогодні вражає шанувальників художнього слова силою і яскравістю свого самобутнього таланту. Першою спробою найбільш повного зібрання творчої спадщини видатного українського письменника-земляка, матеріалів про його життя і творчість, вшанування пам'яті С. Руданського в Україні був підготовлений бібліографічний покажчик «І я знов живий світ оглядую...» до 175-річчя від дня народження (укладачі Л. Борисенко, Л. Заря, О. Кізян) («І я знов живий світ оглядую...», 2009). Вступну статтю «З глибин народної душі» написав Борис Хоменко, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського, в якій розкрив життєвий та творчий шлях поета. Матеріали систематизовані за п'ятьма тематичними розділами, в межах яких застосовується хронологічне або алфавітне розміщення зібраних джерел. Подані відомості про лауреатів премій імені С. Руданського.

У 2013 р. до 180-річчя від дня народження Степана Руданського було підготовлено друге доповнене та виправлене видання «І я знов живий світ оглядую...» («І я знов живий світ оглядую...», 2013). Попри всю ідентичність із першим виданням, виняток нові матеріали за п'ятирічний термін, порушено нумерацію як розділів, так і підрозділів.

Ще однією важливою бібліографічною працею є бібліографічний покажчик «Світ правди і краси Михайла Стельмаха» до 100-літнього ювілею від дня народження видатного українського письменника-земляка, драматурга, фольклориста, публіциста і кіносценариста (2012 р., укладачі О. Кізян, Т. Котуз) (Світ правди і краси Михайла Стельмаха, 2012). Стельмахівське осягнення народного буття, історії актуальне і сьогодні для української суспільної свідомості, про що свідчать наукові дослідження творчості письменника.

Покажчик складається з текстової та бібліографічної частин. Його відкриває вступна стаття відомого поета, критика, літературознавця М. П. Стрельбицького «Мистецтво слова, порівнянне з ефектом 3D-зображення» та стаття «Співець землі Подільської» працівників обласної книгозбірні. Бібліографічна частина покажчика складається з чотирьох розділів та досить деталізованих підрозділів. Видання розраховане на науковців, літературознавців, краєзнавців, вчителів, бібліотечних працівників, студентську й учнівську молодь та всіх шанувальників художнього слова.

Подільяни називають Михайла Коцюбинського зіркою першої величини у краєзнавчому літературному сузір'ї краю. Михайло Коцюбинський не раз з великою любов'ю підкреслював, що його дитинство і юність пройшли «все на тім же багатім природою, теплім, прекраснім Поділлі», в атмосфері народної пісні. Тут зароджувався і визрівав його письменницький таланти. Його творчий набуток увійшов до золотого фонду загальнолюдської культури.

2014 рік був позначений ювілейною датою – 150-річчям від дня народження видатного письменника-земляка Михайла Михайловича Коцюбинського. До відзначення цієї події укладачі Г. М. Авраменко, С. Ф. Коваль підготували бібліографічний покажчик «Михайло Коцюбинський і Вінниччина (17.09.1864–25.04.1913)» (Михайло Коцюбинський і Вінниччина (17.09.1864–25.04.1913), 2014). Видання містить 937 позицій, які систематизовані за розділами: Твори М. М. Коцюбинського вінницького періоду; література про життя і творчість М. М. Коцюбинського вінницького періоду; меморіалізація пам'яті М. М. Коцюбинського на Вінниччині; довідково-бібліографічні матеріали про М. М. Коцюбинського.

Укладені бібліографічні посібники присвячені знаковим постатям української літератури Марку Вовчку, Степану Руданському, Михайлу Коцюбинському, Михайлу Стельмаху сприяють науковому вивченню різних аспектів їх життя й творчості, висвітленню духовного й культурного життя нації,

розкриттю потужної української мови у творах – однієї з найвиразніших ознак національної ідентичності.

На сучасному етапі інформаційні технології дозволяють створювати новий тип бібліографічних показників із використанням мультимедійних ресурсів.

Привертає увагу електронний бібліографічний показник (2008–2017) «Василь Стус – велетень духу і таланту», підготовлений до 80-річчя від дня народження Василя Стуса (укладач Н. В. Березюк, бібліографічне редагування Л. Б. Борисенко) (Василь Стус – велетень духу і таланту, 2018). Крім традиційних трьох розділів «Твори В. Стуса», «Література про життя і творчість Василя Стуса», «Вшанування пам'яті поета», подано четвертий – «Представлення життя і творчості В. Стуса в Інтернеті», що вміщує твори В. Стуса, відомості про життєвий і творчий шлях, аудіо- й відеодокументи за творчістю В. Стуса, зокрема авторське виконання віршів; а також фільми, театральні постановки, пісні, представлені в мережі інтернет.

Мультимедійне електронне видання «Василь Стус – величний і вічний» було присвячено 80-річчю від дня народження поета (Василь Стус – величний і вічний, 2018). Однією з основних його переваг є інформаційна насиченість. Вона виражається в тому, що мультимедіа – це середовище, інформаційно щільніше, ніж традиційні засоби передачі інформації. Мультимедійні елементи в даному виданні активні, динамічні, здатні до трансформаційних змін окремої його частини. Розповсюдження видання відбувається через мережу інтернет. Таке видання є доступним для всіх зацікавлених користувачів (Антонюк, 2022). Складається видання із 7 розділів: «Хроніка Стусівських читань», «Фотохроніка Стусівських читань», бібліографічні показники, підготовлені фахівцями бібліотеки – «Постать Василя Стуса над плином часу» (Вінниця, 2008) та «Василь Стус – велетень духу і таланту», «Електронні ресурси», «Аудіоматеріали», «Відеоматеріали».

В електронному вигляді підготовлено ще одну бібліографічну працю «У постійному пошуку і горінні» підготовлене до 70-річчя від дня народження Василя Федоровича Циганюка, педагога, режисера, організатора культури на Вінниччині, громадського діяча, колишнього директора Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, заслуженого працівника культури України (укладачі: О. Ю. Антонюк, О. А. Пашкова, О. В. Стояльнікова, П. І. Цимбалюк) (У постійному пошуку і горінні, 2018). Видання містить матеріали, підготовлені В. Ф. Циганюком, «Ода Бібліотекарю», «Ода Бібліотеці», вступну статтю Н. І. Морозової «Його життя – це творчість і відданість улюбленій справі», а також публікацію С. В. Гарбулинського «Пам'яті колеги, друга, наставника» та підбірку «Василь Циганюк у спогадах друзів, колег». Подані бібліографічний покажчик «Василь Циганюк – подвижник на ниві культури» (Вінниця, 2003) та збірник матеріалів «Життя, як спалах...» (до 60-річчя від дня народження В. Ф. Циганюка) (Вінниця, 2008) також вміщено записи улюблених пісень В. Циганюка. Слід зазначити, що видання розміщено на оптичному диску.

У серії «Наші видатні земляки» у 2016 р. підготовлено біобібліографічний посібник «Олег Черногуз: гумор і сатира завжди»: до 80-річчя від дня народження відомого українського письменника-сатирика, публіциста, журналіста, автора першого українського сатиричного роману (укладачі О. І. Кізян, Л. Б. Борисенко) (Олег Черногуз: гумор і сатира завжди, 2016). Покажчик містить бібліографічні описи книг, статей з періодичних видань, інтернет-ресурсів починаючи з кінця 50-х рр. ХХ століття до березня 2016 р.

Серед митців, чия творчість є відомою в межах певного краю, але має важливе значення для усвідомлення культурного образу регіону, є постаті подільських композиторів, культурних діячів Родіона Скалецького, Кирила Стеценка, яка відображає типові процеси становлення діячів у важкі роки розвитку української культури ХХ століття.

У 2019 р. підготовлено біобібліографічний посібник «Родіон Скалецький – видатний культурний діяч Поділля» присвячений життю і творчості Р. А. Скалецького – українського композитора, культурного і громадського діяча, педагога, гідного послідовника справи М. Д. Леонтовича (Родіон Скалецький – видатний культурний діяч Поділля, 2019). Бібліографічний посібник адресовано музикознавцям, викладачам музичних освітніх закладів, бібліотечним працівникам, краєзнавцям.

До 140-річчя від дня народження українського композитора, педагога, громадського діяча підготовлено біобібліографічний покажчик «Кирило Стеценко і Вінниччина» (укладач О. Кізян) (Кирило Стеценко і Вінниччина, 2022). У зазначеному виданні вміщено відомості про основні віхи життя та творчості К. Г. Стеценка – українського композитора, державного, громадського та культурного діяча, педагога. Описано також друковані документи та інтернет-ресурси про перебування композитора з 1910 до 1917 рр. на теренах Вінниччини. До бібліографічних описів додано короткі анотації, які розкривають найцікавіші та найяскравіші епізоди з біографії та творчості митця.

Об'єктами бібліографічного дослідження виступають відомі діячі регіону, чий виробничий внесок сягнув загальнонаціонального рівня. «Кожна епоха народжує особистостей, які несуть у собі її зміст або формулу діяльності конкретної людини-керівника, що відповідає цій епосі <...> Власне це й характеризує Анатолія Мартиновича як людину непересічну – великого розумом, талантом керівника, який відчуває себе часткою народу, заради якого живе, працює. Отже, він – Герой України не за нагородою, а за змістом своєї життєдіяльності, від початку і до сьогодні» (Іванов, 2005: 12–13).

Оригінальність посібника визначається вибором персоналії підготовки видання. Анатолій Мартинович Пачевський перший на Вінниччині Герой України.

Бібліографічний покажчик «Анатолій Пачевський – творець високих здобутків» (укладач О. Л. Шпичак, 2019) підготовлений до 80-річчя від дня народження Героя України різниться від попередніх посібників повнотою наповнення матеріалів (Анатолій Пачевський – творець високих здобутків, 2019). Бібліографічна частина покажчика складається з таких розділів: Анатолій Пачевський – хлібороб, організатор сільськогосподарського виробництва; Анатолій Пачевський – публіцист, журналіст; покликання – творити добро; творці високих здобутків – люди праці; життя у світлинах; вшанування пам'яті А. Пачевського; довідкові видання.

У серії «Письменники Вінниччини» підготовлений бібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження педагога, відмінника освіти України, поетеси, культуролога, журналістки, громадської діячки Жанни Віталіївни Дмитренко «Душа – мов розтривожена струна» (укладач Н. Березюк) («Душа – мов розтривожена струна», 2021). Посібник розрахований на науковців, літературознавців, краєзнавців, учителів, бібліотечних працівників, студентську та учнівську молодь.

Серед відомих імен є унікальні постаті збирачів усної народної творчості, які записали надзвичайну велику кількість матеріалів. Саме український фольклор збагатив фольклорист, етнограф, краєзнавець та педагог Гнат Танцюра, який плідно працював на збирацькій ниві усної народної творчості у другій половині ХХ ст. У 2021 р. до 120-річчя від дня народження підготовлено бібліографічний покажчик «Збирач скарбів народних» (укладач О. М. Зелена) (Збирач скарбів народних, 2021). Сформована структура укладачем О. М. Зеленою складається з текстової та бібліографічної частин. Вступна стаття «Фольклорист, етнограф, педагог, краєзнавець Гнат Трохимович Танцюра (10.06.1901–12.11.1962 рр.)» підготовлена директором Вінницького обласного центру народної творчості, заслуженим працівником культури України Тетяною Цвігун. Продовжують покажчик

відгуки про Гната Танцюру та його творчість. Бібліографічна частина покажчика складається з основних трьох розділів: Твори Гната Танцюри; Життєвий і творчий шлях Гната Танцюри; Вшанування пам'яті видатного фольклориста та підрозділів до них. Цікавий підхід до третього розділу «Вшанування пам'яті видатного фольклориста» де виокремлено підрозділ «Спецпроект співачки та дослідниці Юлії Васюк – «120 пісень на 120-й день», де зібрано відтворені пісні, записані Г. Танцюрою від Я. Зуїхи близько 100 років тому протягом 1918 по 1929 рр.

До 100-ліття від дня народження художника фахівці Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва підготували бібліографічний покажчик «Аркадій Васильович Сорока – патріарх українського живопису» (укладач Н. А. Войтюк) (Аркадій Васильович Сорока – патріарх українського живопису, 2021), у якому з можливою повнотою зібрано матеріали, що всебічно відтворюють життєвий і творчий шлях вінницького художника, члена Національної спілки художників України, народного художника України. Матеріали систематизовано за чотирма розділами: Картини Аркадія Сороки в альбомах та каталогах художніх виставок; Література про життя та діяльність; Електронні ресурси; Довідкові матеріали. Пошукові можливості бібліографічного посібника розширює іменний покажчик.

Персональні, біобібліографічні посібники, які присвячені літераторам, громадським діячам, митцям, є важливим джерелом з історії розвитку регіону, відродження історичної пам'яті краю. Під час роботи над посібниками фахівці бібліотеки активно залучають до співпраці провідних діячів та науковців не лише Вінниччини, а й з України в цілому різних галузей знань. Так, науковими консультантами видань, підготовлених у ВОУНБ ім. В. Отамановського протягом 2008–2022 рр., були С. Гальчак, Т. Журунова, В. Козюк, С. Нечай-Сорока, В. Вітковський, О. Пуніна, А. Подолинний, Т. Цвігун, Б. Хоменко, Л. Барабан, М. Сидоржевський,

В. Рабенчук, Н. Сізова, М. Стрельбицький, Н. Морозова, С. Гарбулинський та інші знані дослідники особистостей.

Висновки. Розвиток бібліотечного, удосконалення видавничого програмного забезпечення спростили процеси укладання персональних бібліографічних покажчиків. Розростання мережі інтернет та її доступність сприяли інтенсифікації пошуку біобібліографічної інформації, підготовки і видання персональних бібліографічних покажчиків та публікації їх в електронному вигляді. До відбору персоналій для створення електронної бібліографії включалися діячі різних рівнів: від загальновідомих до рівня маловідомих діячів освіти, культури, громадських діячів, які репрезентують Вінниччину. Однією із переваг підготовки персональних бібліографічних покажчиків із залученням інформаційних технологій є всебічне представлення джерельної бази, біографічних відомостей, різноманітних матеріалів, що розкривають діяча з різних галузей. Однак у переважній більшості проаналізованих персональних бібліографічних покажчиків відсутні ілюстративні матеріали, які б слугували додатковим складником для повноцінної картини бібліографічних посібників для вивчення української історії, науки, культури та національної бібліографії. У перспективі ми вбачаємо розширити репертуар персональних бібліографічних покажчиків, що стосуються військовиків, лікарів, бібліографів та розширення серій. Слід підтримувати та продовжувати нові проекти персональних, бібліографічних покажчиків із використанням мультимедіаресурсів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Анатолій Пачевський – творець високих здобутків: до 80-річчя від дня народження Героя України: бібліогр. покажч. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. О. Л. Шпичак; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2019. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/anatolij-pachevskij-tvorecz-visokix-zdobutkiv> (дата звернення: 18.11.22).

2. Антонюк О. Ю. Місце бібліографічної продукції ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва у системі вивчення постаті Василя Стуса. *Василь Стус у контексті часу й вічності: матеріали наук.-практ. конф.: (до 84-ї річниці від дня народж. укр. поета, правозахисника, Героя України) (Вінниця, 26 січ. 2022 р.)*. Вінниця, 2022. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vasil-stus-u-konteksti-chasu-j-vichnosti>.

3. Аркадій Васильович Сорока – патріарх українського живопису: до 100-річчя від дня народж. вінниц. художника, члена Нац. спілки художників України, нар. художника України: бібліогр. покажч. / Департамент гуманітар. політики Вінниц. облдержадмін.; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. Н. А. Войтюк; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2021. (Наші видатні земляки). 32 с. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/arkadij-vasilovich-soroka> (дата звернення: 18.11.22).

4. Василь Стус – велетень духу і таланту: до 80-річчя від дня народження видатного українського поета, Героя України: бібліогр. покажч. (2008–2017) / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. Н. В. Березюк; бібліогр. редагування Л. Б. Борисенко; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2018. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vasil-stus-veleten-duhu-i-talantu> (дата звернення: 18.11.22).

5. Василь Стус – величний і вічний: до 80-річчя від дня народж. видат. укр. поета, літературознавця, політв'язня, правозахисника, Героя України: мультимедійне електрон. вид. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. Вінниця, 2018. URL: <https://library.vn.ua/Stus/index.htm> (дата звернення: 18.11.2022).

6. Веремчук О., Матвійчук О. Персональні бібліографічні покажчики як достовірне джерело історико-біографічних досліджень. *Науково-педагогічні студії*. 2020. Вип. 4. С. 90–101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/naupedct_2020_4_11.

7. «Душа – мов розтривожена струна»: до 70-річчя від дня народж. педагога, відмінника освіти України, поетеси, культуролога, журналістки, громад. діячки Жанни Віталіївни Дмитренко: бібліогр. покажч. / Департамент гуманітар. політики Вінниц. облдержадмін., Упр. культури та креатив. індустрій, Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. Н. В. Березюк; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2021. 124 с. (Письменники Вінниччини). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/dusha-mov-roztrivozhena-struna> (дата звернення: 18.11.22).

8. Збирач скарбів народних: до 120-річчя від дня народж. Гната Танцюри – фольклориста, етнографа, педагога, краєзнавця: бібліогр. покажч. / Департамент гуманітар. політики Вінниц. облдержадмін.; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. О. М. Зелена; ред. С. В. Лавренюк, 2021. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/zbirach-skarbiv-narodnix> (дата звернення: 18.11.22).

9. «І я знов живий світ оглядую...»: до 175-річчя від дня народж. С. В. Руданського (1834–1873): бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад.: Л. Борисенко, Л. Заря, О. Кізян, Б. Хоменко. Електрон. текст. дані (66 файлів, 1 папка: 30093312 байт). – Вінниця, 2009. 1 електрон. оптич. диск (CD-ROM). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/i-ya-znov-zhivij-svit-oglyadyuy> (дата звернення: 18.11.22).

10. «І я знов живий світ оглядую...»: до 180-річчя від дня народж. С. В. Руданського (1834–1873): біобібліогр. покажч. / Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад.: Л. Борисенко, Л. Заря, О. Кізян [та ін.]; вступ. ст. Б. Хоменка. 2-ге вид., допов. Вінниця, 2013. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/i-ya-znov-zhivij-svit-oglyadyuy%E2%80%A6> (дата звернення: 18.11.22).

11. Іванов Ю. А. Талановитий керівник. *Лисенко В. Г. Герой України Анатолій Пачевський*: біографія окремої особи. 3-є

вид., доп. Вінниця, 2005. С. 12–13 (Твої люди, Вінниччино! ; вип. 3).

12. Історична біографіка в Україні: проблеми, завдання і перспективи розвитку досліджень, видавничої та інформаційної роботи: колективна монографія / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; редкол.: В. І. Попик (голов. ред.) та ін. Київ, 2019. 364 с.

13. Кирило Стеценко і Вінниччина: біобібліогр. покажч. до 140-річчя від дня народж. укр. композитора, педагога, громад. діяча / Вінниц. ОУНБ; уклад. О. І. Кізьян; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2022. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/kirilo-steczenko-i-vinnichchina> (дата звернення: 18.11.22).

14. Марко Вовчок. Життя і творчість (1833–1907): до 175-річчя від дня народж.: бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад.: Г. М. Авраменко, Б. В. Хоменко; ред. М. Г. Спиця. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/marko-vovchok-175> (дата звернення: 18.11.22).

15. Марко Вовчок. Життя і творчість (22.12.1833–10.08.1907): до 180-річчя від дня народж.: бібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. Г. М. Авраменко; ред.: М. Г. Спиця, П. І. Цимбалюк. Вінниця, 2013. 145 с. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/marko-vovchok> (дата звернення: 18.11.22).

16. Михайло Коцюбинський і Вінниччина (17.09.1864–25.04.1913): 150-річчю від дня народж. письменника присвячується: бібліогр. покажч. / Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад.: Г. М. Авраменко, С. Ф. Коваль; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2014. 140 с. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/mixajlo-koczyubinskij-i-vinnichchina> (дата звернення: 18.11.22).

17. Олег Черногуз: гумор і сатира завжди: до 80-річчя від дня народж. відомого укр. письменника, публіциста, журналіста О. Ф. Черногуза: біобібліогр. покажч. / Вінниц. ОУНБ

ім. К. А. Тімірязєва; уклад.: О. І. Кізян, Л. Б. Борисенко; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2016. 112 с. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/oleg-chornoguz> (дата звернення: 18.11.22).

18. Родіон Скалецький – видатний культурний діяч Поділля: біобібліогр. покажч. / Упр. культури і мистецтв Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад. О. І. Кізян. Вінниця, 2019. URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/rodion-skaleczkij-vidatnij-kulturnij-diyach-podillya> (дата звернення: 18.11.22).

19. Світ правди і краси Михайла Стельмаха: до 100-річчя від дня народж.: біобібліогр. покажч. / Упр. культури і туризму Вінниц. облдержадмін., Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; уклад.: О. І. Кізян, Т. В. Котуз; ред.: М. Г. Спиця, Н. В. Спиця, О. І. Кізян [та ін.]. Вінниця, 2012. 104 с. (Наші видатні земляки). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/svit-pravdi-i-krasi-mihajla-stelmaxa> (дата звернення: 18.11.22).

20. У постійному пошуку і горінні: (до 70-річчя від дня народження Василя Федоровича Циганюка): електрон. вид. / уклад.: О. Ю. Антонюк, О. А. Пашкова, О. В. Стояльнікова, П. І. Цимбалюк; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва; ред. С. В. Лавренюк. Вінниця, 2018. 1 електрон. оптич. диск (CD-ROM). URL: <https://library.vn.ua/e-library/katalog/u-postijnomu-poshuku-i-gorinni> (дата звернення: 18.11.22).

21. Яценко О. Персональні бібліографічні покажчики – важливий складник у відтворенні життя і творчості українських діячів. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2011. Вип. 31. С. 461–475.

REFERENCES

1. Shpychak, O. L. (Comp.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2019). Anatolii Pachevskyi – tvorets vysokykh zdobutkiv: do 80-richchia vid dnia narodzhennia Heroia Ukrainy. [Anatolii Pachevskyi – the creator of high achievements: to the 80th anniversary of the Hero of Ukraine]: bibliohr. pokazhch. / Upr. kultury i mystetstv Vinnyts.

oblderzhadmin., Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/anatolij-pachevskij-tvorecz-visokix-zdobutkiv> [in Ukrainian].

2. Antoniuk, O. Yu. (2022). Mistse bibliografichnoi produktsii VOUNB im. K. A. Timiriazieva u systemi vyvchennia postati Vasylia Stusa [The place of the bibliographic production of the VOUNL named after K. A. Timiryazev in the system of studying the figure of Vasyl Stus]. *Vasyl Stus u konteksti chasu y vichnosti: do 84-i richnytsi vid dnia narodzh. ukr. poeta, pravozakhysnyka, Heroia Ukrainy: materialy nauk.-prakt. konf., Vinnytsia, Sichen 26, 2022 r. Vinnytsia*. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vasil-stus-u-konteksti-chasu-j-vichnosti> [in Ukrainian].

3. Voitiuk, N. A. (Comp.), Lavreniuk S. V. (Ed.). (2021). *Arkadii Vasylovych Soroka – patriarkh ukrainskoho zhyvopysu: do 100-richchia vid dnia narodzh. vinnyts. khudozhnyka, chlena Nats. spilky khudozhnykiv Ukrainy, nar. khudozhnyka Ukrainy*. [Arkady Soroka – the patriarch of Ukrainian painting: to the 100th anniversary of the birth of Vinnytsia artist, member of the National Union of Artists of Ukraine, People’s Artist of Ukraine]: bibliohr. pokazhch. / Departament humanitar. polityky Vinnyts. oblderzhadmin.; Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/arkadij-vasilovich-soroka> [in Ukrainian].

4. Bereziuk, N. V. (Comp.), Borysenko L. B. (Bibliogr. ed.), Lavreniuk S. V. (Ed.). (2018). *Vasyl Stus – veleten dukhu i talantu (2008–2017): do 80-richchia vid dnia narodzhennia vydatnoho ukrainskoho poeta, Heroia Ukrainy*. [Vasyl Stus – a giant of spirit and talent: on the 80th anniversary of the birth of the outstanding Ukrainian poet, Hero of Ukraine]: bibliohr. pokazhch. / Upr. kultury i mystetstv Vinnyts. oblderzhadmin., Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/vasil-stus-veleten-duxu-i-talantu> [in Ukrainian].

5. *Vasyl Stus – velychnyi i vichnyi: do 80-richchia vid dnia narodzhennia ukrainskoho poeta, literaturoznavtsia, politv’iaznia,*

pravozakhysnyka, Heroia Ukrainy. [Vasyl Stus – majestic and eternal : to the 80th anniversary of the birth of the prominent Ukrainian poet, literary critic, political prisoner, human rights activist, Hero of Ukraine]: multymediine elektronne vydannia. / Upr. kultury i mystetstv Vinnyts. oblderzhadmin., VOUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/Stus/index.htm> [in Ukrainian].

6. Veremchuk, O., & Matviichuk, O. (2020). Personalni bibliohrafichni pokazhchyky yak dostovirne dzherelo istoryko-biohrafichnykh doslidzhen. [Personal bibliographic indexes as a reliable source of historical and biographical research]. *Naukovo-pedahohichni studii*, 4, 90–101. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/naupedct_2020_4_11 [in Ukrainian].

7. Bereziuk, N. V. (Comp.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2021). «Dusha – mov roztryvozheni struna»: do 70-richchia vid dnia narodzh. pedahoha, vidminnyka osvity Ukrainy, poetesy, kulturoloha, zhurnalistky, hromad. diiachky Zhanny Vitaliivny Dmytrenko. [«The soul is like a disturbed string»: to the 70th anniversary of the birth of Zhanna Vitaliyivna Dmytrenko, teacher, honorary educator of Ukraine, poet, cultural critic, journalist, public figure]: bibliohr. pokazhch. / Departament humanitar. polityky Vinnyts. oblderzhadmin., Upr. kultury ta kreatyv. industrii, Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/dusha-mov-roztrivozhena-struna> [in Ukrainian].

8. Zelena, O. M. (Comp.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2021). Zbyrach skarbiv narodnykh: do 120-richchia vid dnia narodzh. Hnata Tantsiury – folklorysta, etnohrafa, pedahoha, kraieznavtsia. [Collector of folk treasures: to the 120th anniversary of the birth of Hnat Tantsiura – folklorist, ethnographer, teacher, local historian]: bibliohr. pokazhch. / Departament humanitar. polityky Vinnyts. oblderzhadmin.; Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/zbirach-skarbiv-narodnix> [in Ukrainian].

9. Borysenko, L., Zaria, L., Kizian, O., Khomenko, B. (Comps.). (2009). «I ya znov zhyvyi svit ohliaduii...»: do 175-richchia vid

dnia narodzh. S. V. Rudanskoho (1834–1873). [«And I see the living world again...»]: to the 175th anniversary of the birth of S. Rudansky (1834–1873)]; bibliohr. pokazhch. / Upr. kultury i turyzmu Vinnyts. oblderzhadmin., Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/i-ya-znov-zhivij-svit-oglyaduyu> [in Ukrainian].

10. Borysenko, L., Zaria, L., Kizian, O. (Comps.). (2013). «I ya znov zhyvyi svit ohliaduii...»: do 180-richchia vid dnia narodzh. S. V. Rudanskoho (1834–1873). [«And I see the living world again...»]: to the 180th anniversary of the birth of S. Rudansky (1834–1873)]; bibliohr. pokazhch. / Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. 2-he vyd., dopov. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/i-ya-znov-zhivij-svit-oglyaduyu%E2%80%A6> [in Ukrainian].

11. Ivanov, Yu. A. (2005). Talanovytyi kerivnyk. [Talented leader] Lysenko, V. H. Heroi Ukrainy Anatolii Pachevskyyi: biohrafiiia okremoi osoby. 3-ie vyd., dop. Vinnytsia: Pivdennyi Buh. S. 12–13 (Tvoi liudy, Vinnychchyno! ; vyp. 3). [in Ukrainian].

12. Istorychna biohrafika v Ukraini: problemy, zavdannia i perspektyvy rozvytku doslidzhen, vydavnychoi ta informatsiinoi roboty [Historical biography in Ukraine: problems, tasks and prospects for the development of research, publishing and information work]. (2019). Kyiv. [In Ukrainian].

13. Kizian, O. I. (Comp.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2022). Kyrylo Stetsenko i Vinnychchyna: do 140-richchia vid dnia narodzh. ukr. kompozytora, pedahoha, hromad. diiacha. [Kyrylo Stetsenko and Vinnytsia region: to the 140th anniversary of the Ukrainian composer, teacher, public figure.]: biobibliohr. pokazhch. / Vinnyts. OUNB. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/kirilo-steczenko-i-vinnichchina> [in Ukrainian].

14. Avramenko, H. M., Khomenko, B. V. (Comps.), Spysia, M. H. (Ed.). (2008). Marko Vovchok. Zhyttia i tvorchist (1833–1907): do 175-richchia vid dnia narodzh. [Marko Vovchok. Life and Work (1833–1907): to the 175th anniversary of his birth.]: bibliohr. pokazhch. / Upr. kultury i turyzmu Vinnyts.

oblderzhadmin., Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/marko-vovchok-175> [in Ukrainian].

15. Avramenko, H. M. (Comp), Spysia, M. H., Tsymbaliuk, P. I. (Eds.). (2013). Marko Vovchok. Zhyttia i tvorchist (22.12.1833–10.08.1907): do 180-richchia vid dnia narodzh. [Marko Vovchok. Life and Work (22.12.1833–10.08.1907): to the 180th anniversary of his birth.]: bibliohr. pokazhch. / Upr. kultury i turyzmu Vinnyts. oblderzhadmin., Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/marko-vovchok> [in Ukrainian].

16. Avramenko, H. M., Koval, S. F. (Comps.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2014). Mykhailo Kotsiubynskyi i Vinnychchyna (17.09.1864–25.04.1913): do 150-richchia vid dnia narodzh. pysmennyka. [Mykhailo Kotsiubynskyi and Vinnytsia Region (17.09.1864–25.04.1913): dedicated to the 150th anniversary of the writer.]: bibliohr. pokazhch. / Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/mixajlo-koczyubinskij-i-vinnichchina> [in Ukrainian].

17. Kizian, O. I., Borysenko, L. B. (Comps.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2016). Oleh Chornohuz: humor i satyra zavzhdy: do 80-richchia vid dnia narodzh. vidomoho ukr. pysmennyka, publitsysta, zhurnalista O. F. Chornohuza. [Oleh Chornohuz: Humor and Satire Always: to the 80th anniversary of the famous Ukrainian writer, publicist, journalist O. F. Chornohuz]: biobibliohr. pokazhch. / Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/oleg-chornoguz> [in Ukrainian].

18. Kizian, O. I. (Comp.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2019). Rodion Skaletskyi – vydatnyi kulturnyi diiach Podillia. [Rodion Skaletskyi – an outstanding cultural figure of Podillia]: biobibliohr. pokazhch. / Upr. kultury i mystetstv Vinnyts. oblderzhadmin., Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/rodion-skaleczkij-vidatnij-kulturnij-diyach-podillya> [in Ukrainian].

19. Kizian, O. I., Kotuz, T. V. (Comps.), Spytisia, M. H., Spytisia, N. V., Kizian, O. I. (Eds.). (2012). *Svit pravdy i krasny Mykhaila Stelmakha: do 100-richchia vid dnia narodzhennia pysmennyka*. [The world of truth and beauty of Mikhail Stelmakh : to the 100th anniversary of his birth.]: biobibliohr. pokazhch. / Upr. kultury i turyzmu Vinnyts. obldzhadmin., Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/svit-pravdy-i-krasi-mixajla-stelmaxa> [in Ukrainian].

20. Antoniuk, O. Yu., Pashkova, O. A., Stoialnikova, O. V., Tsymbaliuk, P. I. (Comps.), Lavreniuk, S. V. (Ed.). (2018). *U postiinomu poshuku i horinni: do 70-richchia vid dnia narodzhennia Vasylia Fedorovycha Tsyhaniuka*. [In constant search and burning: to the 70th anniversary of Vasyl Fedorovych Tsyhaniuk]: elektron. vyd. / Vinnyts. OUNB im. K. A. Timiriazieva. Retrieved from <https://library.vn.ua/e-library/katalog/u-postijnomu-poshuku-i-gorinni> [in Ukrainian].

21. Yatsenko, O. (2011). *Personalni bibliohrafichni pokazhchyky – vazhlyvyi skladnyk u vidtvorenni zhyttia i tvorchosti ukrainskykh diiachiv*. [Personal bibliographic indexes are an important component in the reproduction of the life and work of Ukrainian figures]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy im. V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 31, 461–475 [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовано та охарактеризовано змістове наповнення персональних бібліографічних посібників, представлених на вебсайті Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Отамановського (далі БОУНБ ім. В. Отамановського) в електронній бібліотеці у розділі «Видання бібліотеки» за період з 2008 по 2022 рр. Окреслено переваги створення електронних бібліографічних посібників, які спрямовані на відтворення життя і діяльності видатних українських діячів та є важливим джерелом у системі дослідження особистостей. З'ясовано, що на сучасному етапі

пріоритетним напрямом є застосування сучасних інформаційних технологій, з розширенням сервісу, що дасть змогу оперативніше забезпечити інтернет-користувачів повнотекстовими інформаційними ресурсами.

Наукова новизна. Вагоме місце в створенні електронної бібліографічної продукції займає підготовка персональної біобібліографії. Вони відображають науковий та творчий доробок установи за певний період, популяризують відомих діячів регіону. Саме тому в останні роки цей напрям діяльності бібліотек привертає значну увагу багатьох дослідників.

Висновки. Рекомендовано надалі готувати електронні персональні, біобібліографічні посібники, шляхом пошуку та відбору діячів, які залишили помітний слід в історії розвитку українського суспільства та Вінниччини.

Ключові слова: електронні бібліографічні посібники, електронна бібліотека, вебсайт.